

OPINIE SEPARATĂ

18 februarie 2021
Chișinău

mun.

Prin decizia Completului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2021, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de ***** către Consiliul Superior al Procurorilor privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Procuraturii nr 1-89/2020 din 01.10.2020, obligarea Consiliului Superior al Procurorilor de a înscrie reclamantul ***** în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror. S-a anulat Hotărârea Consiliului Superior al Procuraturii nr 1-89/2020 din 01.10.2020, ca fiind ilegală. S-a obligat Consiliul Superior al Procurorilor de a înscrie reclamantul ***** în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

În privința soluției adoptate și argumentelor ce au stat la baza acesteia îmi exprim dezacordul prin prezenta opinie separată, după cum urmează.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 48 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care nu este de acord cu hotărârea majorității semnează hotărârea, dar este în drept să expună în scris opinie separată, care se înmânează președintelui ședinței și se anexează la dosar.

Îmi exprim opinia separată asupra hotărârii enunțate din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, ***** este absolvent al Institutului Național al Justiției, promoția anului 2012.(f.d. 83)

Valorificând acest statut, Ion Roșca a participat, în anul 2012, la procedurile de concurs aferente numirii pe post pentru funcția de procuror. Respectiv, prin Ordinul Procurorului General nr.986-p din 14.09.2012, Ion Roșca a fost numit în funcția de procuror în Procuratura municipiului Chișinău, sectorul Buiucani, pe care a exercitat-o până la data de 19.02.2016 (3 ani și 5 luni), când a demisionat din proprie inițiativă. (f.d. 84-88)

La 22.09.2020, Ion Roșca s-a adresat la CSP cu o cerere prin care a solicitat înscrierea sa în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, în vederea accederii în funcția de procuror prin invocarea calității sale de absolvent al Institutului Național al Justiției. (f.d. 75)

Prin Hotărârea nr.1-89/2020 cu privire la examinarea cererii lui Ion Roșca de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, Consiliul Superior al Procurorilor a hotărât a respinge cererea domnului Ion Roșca, privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

La 02.11.2020, Ion Roșca a sesizat Curtea de apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ îndreptată împotriva Consiliului Superior al Procurorilor prin care a solicitat anularea integrală a Hotărârii Consiliului Superior al Procuraturii nr. 1-89/2020 din 01.10.2020, ca fiind ilegală; obligarea Consiliului Superior al Procuraturii la înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror a absolventul Institutului Național de Justiție, Ion Roșca.

În contextul pretențiilor deduse judecății, consider oportun de a menționa că, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006, formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror reprezintă una din condițiile obligatorii pentru numirea în funcțiile de judecător și de procuror pentru persoanele care nu au o vechime în muncă de 5 ani în specialitățile juridice prevăzute în Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și în Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Conform art. 26 alin. (8) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006, absolvenților Institutului li se eliberează un atestat în care se indică anul de absolvire, media generală obținută, în baza căreia vor participa la concursul pentru suplinirea funcției vacante de judecător sau de procuror în condițiile legii.

Potrivit art. 27 alin. (1) din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006, absolventul Institutului, după absolvirea cursurilor de formare inițială, este obligat timp de 5 ani să participe la concursurile pentru suplinirea funcției de judecător sau de procuror, în modul prevăzut de Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și, respectiv, de Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Astfel, după cum rezultă din prevederile art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, poate candida la funcția de procuror persoana care întrunește următoarele condiții: a) deține cetățenia Republicii Moldova; b) cunoaște limba de stat; c) în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară; d) are diplomă de studii superioare de licență și diplomă de studii superioare de mașter în domeniul dreptului sau un alt act de studii în domeniul dreptului echivalent acestora, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor; e) a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției sau, în cazul persoanei care are vechimea în muncă necesară pentru a fi numită în funcția respectivă, a susținut examenul în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției; f) se bucură de o reputație ireproșabilă; g) anterior, nu i-a fost constatată vinovăția pentru săvârșirea unei

infrațiuni; g¹) nu are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale; h) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției de procuror.

Prin urmare din sensul normelor de drept enunțate mai sus, urmează a fi reținut faptul că, formarea inițială a candidaților la funcția de procuror, realizată de Institutul Național al Justiției, reprezintă una din condițiile obligatorii pentru numirea în funcția de procuror pentru persoanele care nu au o vechime în muncă de 5 ani, în specialitățile juridice prevăzute în art. 20 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016.

Reieșind din materialele cauzei este de menționat că, atestatul și media absolvirii Institutului Național al Justiției obținută de reclamantul Ion Roșca au fost valorificate în anul 2012, iar la înaintarea solicitării în anul 2020, nu este posibilă înaintarea repetată a cererii în baza atestatului obținut anterior. Or, reclamantul a beneficiat de statutul de absolvent al INJ cu toate beneficiile lui, fapt ce permitea accesarea în funcție de procuror, iar odată consumate aceste proceduri aferente accederii în funcție, în privința reclamantului Ion Roșca, sunt incidente deja normele legale generale, ce țin de statutul de procuror și accesarea în funcție.

Conform art. 20 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, persoana care nu a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției poate candida la funcția de procuror dacă are o vechime de cel puțin 5 ani în funcțiile de procuror sau judecător în instanțele judecătorești naționale sau internaționale, de ofițer de urmărire penală, de avocat, de Avocat al Poporului, de consultant al procurorului, de asistent judiciar în instanța de judecată, de asemenea în funcțiile de specialitate juridică din aparatul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Procurorilor, al Consiliului Superior al Magistraturii, al Ministerului Justiției, al Ministerului Afacerilor Interne, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal sau în funcția de profesor titular de drept în instituțiile de învățământ superior acreditate.

După cum s-a stabilit, reclamantul a acumulat o vechime în funcție de 3 ani și 5 luni, în funcție de procuror, iar o altă funcție enunțată la art. 20 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, reclamantul nu a ocupat.

Este de menționat că, funcția de procuror este una de importanță majoră în societate, reieșind din funcțiile și responsabilitățile care îi revin.

Respectiv, candidatul trebuie să fie capabil să activeze eficient, din prima zi când intră în exercițiul funcției. Ca urmare, este necesar ca capacitățile profesionale ale candidaților la funcția de procuror, să fie verificate în timp, în urma unor evaluări periodice. Or, statul nu mai poate verifica abilitățile profesionale ale absolvenților INJ, care după absolvirea institutului nu au activat în una din funcțiile prevăzute la art. 20 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură.

Cele enunțate, probează efectul limitat în timp al acțiunii atestatului de absolvire a Institutului Național al Justiției, fapt ce rezidă și din sensul art. 27 din Legea privind Institutul Național al Justiției nr. 152-XVI din 08.06.2006, care stabilește termene fixe în interiorul cărora acesta poate fi valorificat, în dependență de conduita pe care o aplică titularul.

Cele enunțate confirmă suplimentar că, absolventul Institutului Național al Justiției poate accede în funcție în baza atestatului primit anterior, o singură dată, or, demararea procedurii de numire în funcție și exercitarea un timp determinat, a funcției de procuror, implică crearea raportului juridic de muncă, ce transformă statutul absolventului Institutului Național al Justiției în statut special de procuror.

Astfel, obținerea calității de procuror, realizat prin numirea în această funcție, a determinat consumarea raportului juridic de accedere în profesie, oferit de statutul de absolvent al Institutului Național al Justiției.

La fel este de menționat și prevederile art. 20 alin. (3¹) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, persoana care a exercitat funcția de procuror, judecător sau avocat cel puțin 10 ani și a cărei funcție a încetat din motive neimputabile ei poate candida la funcția de procuror. În acest caz, persoana poate candida fără susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției.

Din sensul normei de drept enunțate, rezultă expres faptul că, exercitarea funcției de procuror denotă un alt statut juridic, acordând calitatea de persoană care a exercitat funcția de procuror, ce generează alte consecințe de drept.

În acest sens, legiuitorul a făcut o excepție, statuând expres faptul că, revenirea în funcția de procuror se poate face fără susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției și anume când persoana întrunește cumulativ două condiții: a exercitat funcția de procuror cel puțin 10 ani și a cărei funcție a încetat din motive neimputabile ei.

În celelalte cazuri, în vederea candidării din nou la funcția de procuror, persoana care a exercitat funcția de procuror urmează să susțină examenul în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției, nefiind prevăzute în Lege excepții pentru foștii procurori care sunt absolvenți ai Institutului Național al Justiției.

Având în vedere cele enunțate, pârâtul Consiliul Superior al Procurorilor just a conchis că, nu poate lua decizii în afara cadrului legal, care fiind aplicat în această speță impune necesitatea respingerii cererii reclamantului Ion Roșca de a fi înscris în mod repetat în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante pentru a candida la funcția de procuror, în temeiul calității de absolvent al Institutului Național al Justiției.

Din aceste motive, consider că acțiunea depusă de Ion Roșca împotriva Consiliului Superior al Procurorilor privind anularea integrală a Hotărârii Consiliului Superior al Procuraturii nr. 1-89/2020 din 01.10.2020, ca fiind ilegală și obligarea Consiliului Superior al Procuraturii la înscrierea în Registrul candidaților pentru

suplinirea funcțiilor vacante de procuror a absolventul Institutului Național de Justiție,
*****, urma a fi respinsă ca neîntemeiată.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Veronica Negru